

Apstiprināts
AS "Latvijas Centrālais depozitārijs"
padomes sēdē 2005.gada 25.maijā
Grozījumi apstiprināti
Valdes sēdē 11.02.2009.

**Latvijas Centrālā depozitārija noteikumi Nr.13
„Par finanšu operācijām ar Latvijas valsts vērtspapīriem”**

Latvijas Centrālā depozitārija (turpmāk - LCD) noteikumi nr.13 "Par finanšu operācijām ar Latvijas valsts vērtspapīriem" (turpmāk tekstā - Noteikumi) ir izdoti saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu (turpmāk - Likums) un Ministru kabineta noteikumiem "Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi" (turpmāk - MK noteikumi).

1. Noteikumos lietotie termini

- 1.1. Noteikumos lietotie termini un jēdzieni, kas nav skaidroti, atbilst Likumā, MK noteikumos un LCD noteikumos lietotajiem terminiem un jēdzieniem.
- 1.2. *Latvijas valsts vērtspapīri* (turpmāk arī - vērtspapīri) - Latvijas valsts parādzīmes (ar dzēšanas termiņu līdz vienam gadam) un Latvijas valsts obligācijas (ar dzēšanas termiņu ilgāku par vienu gadu).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 1.3. *Vienkāršais (beznaudas) pārvedums* - norēķinu operācija ar finanšu instrumentiem, kuras rezultātā finanšu instrumentus pārskaita no viena finanšu instrumentu konta uz citu finanšu instrumentu kontu.
- 1.4. *DVP norēķini* - norēķinu veids "piegāde par samaksu" (*delivery versus payment*) finanšu instrumentu darījumiem, kurā finanšu instrumentu pārvedumi un ar tiem saistītie naudas norēķini notiek vienlaicīgi, tādējādi izslēdzot risku, ka darījuma puses nepiegādās finanšu instrumentus vai nesamaksās naudu.
- 1.5. *Finanšu instrumentu notikums* - jebkurš fakts vai apstākļi, kas iespaido vērtspapīra raksturlielumus, kā arī emitenta rīcība, izpildot saistības pret vērtspapīru īpašnieku (fiksētā ienākuma izmaksa, vērtspapīru nominālvērtības izmaksa vai vērtspapīru dzēšana).
- 1.6. *Darījums* - darījums, kas tiek veikts ar vērtspapīriem konkurējošā daudz cenu izsolē, fiksētas likmes apjoma (nekonkurējošā) izsolē un valsts vērtspapīru tiešajā pārdošanā, kā arī atpērkot vērtspapīrus un kas atbilstoši NASDAQ OMX Riga noteiktajai kārtībai ir noslēgts vai reģistrēts NASDAQ OMX Riga tirdzniecības sistēmā.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 1.7. *Norēķinu uzdevumi* - uzdevumi, kurus NASDAQ OMX Riga iesniedz LCD, lai veiktu DVP norēķinus par darījumiem.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 1.8. *T diena* - darījuma noslēgšanas vai reģistrēšanas datums.
- 1.9. *S diena* - diena, kurā notiek vērtspapīru un ar tiem saistītie naudas norēķini.
- 1.10. *S-1 diena* - viena darba diena pirms S dienas.
- 1.11. *Sadalāmo vērtspapīru konts* - finanšu instrumentu konts LCD finanšu instrumentu uzskaites sistēmā, kurā iegrāmato vērtspapīrus, kuri vēl nav izvietoti un uz kuriem vēl nav nostiprinātas īpašuma tiesības.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā:
 - 2.1.1. LCD iegramato, uzskaita un dzēš vērtspapīrus;
 - 2.1.2. tiek veikti norēķini vērtspapīru sākotnējās izvietojuma laikā un veicot vērtspapīru atpirkšanu;
 - 2.1.3. LCD izpilda finanšu instrumentu notikumus vērtspapīriem.
- 2.2. LCD iegramato vērtspapīrus, ievērojot LCD noteikumos nr.2 "Par finanšu instrumentu emisijas iegramatošanu" noteikto finanšu instrumentu iegramatošanas kārtību un šo noteikumu 3.nodaļas noteikumus.
- 2.3. Ar vērtspapīru pārvedumiem saistīto grāmtojumu atspoguļošanai izmanto LCD dalībnieku, finanšu instrumentu kontu un pārveduma uzdevuma veidu klasifikatoru atbilstoši LCD noteikumiem nr.11 "Par datu apmaiņu".
- 2.4. Norēķini par darījumiem ar vērtspapīriem balstās uz vienlaicīgu vērtspapīru piegādi par samaksu (DVP norēķini), un tos veic par katru darījumu atsevišķi (pēc bruto principa).
- 2.5. Norēķinu procesa dalībnieki ir Valsts kase, NASDAQ OMX Rīga (turpmāk - Birža), LCD, LCD dalībnieki un Latvijas Banka (turpmāk - LB).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 2.6. Lai varētu veikt vērtspapīru un naudas norēķinus, LCD, LCD dalībnieks, kuram ir atvērts naudas konts LB, un LB noslēdz trīspusēju līgumu naudas norēķinu nodrošināšanai. Ja LCD dalībniekam nav atvērts naudas konts LB, tas naudas norēķinus veic ar cita LCD dalībnieka starpniecību, kuram ir atvērts naudas konts LB un kurš ir noslēdzis līgumu ar LCD un LB par naudas norēķinu nodrošināšanu.
- 2.7. LCD iesniegtie ziņojumi nav atsaucami.
- 2.8. Norēķinu veikšanai nepieciešamā datu apmaiņa starp LCD un LCD dalībnieku notiek elektroniskā formā un saskaņā ar LCD noteikumos nr.11 "Par datu apmaiņu" noteikto kārtību.
- 2.9. Norēķinu veikšanai nepieciešamā datu apmaiņa starp LCD un LB notiek elektroniskā formā saskaņā ar LB apstiprināto un ar LCD saskaņoto "Kārtību, kādā starp Latvijas Banku un AS "Latvijas Centrālais depozitārijs" veicamas ar vērtspapīriem saistītās operācijas".

3. Latvijas valsts vērtspapīru iegramatošana LCD

- 3.1. LCD, pamatojoties uz atbilstošo Valsts kases rīkojumu (LCD tas tiek iesniegts elektroniski pa e-pastu), ne vēlāk kā divas darba dienas pirms atbilstošās izsoles vai ne vēlāk kā trīs stundu laikā no Valsts kases rīkojuma (LCD tas tiek iesniegts elektroniski pa e-pastu) saņemšanas vērtspapīru tiešās pārdošanas gadījumā LCD finanšu instrumentu uzskaites sistēmā sadalāmo vērtspapīru kontā iegramato kopējo piedāvājamo vērtspapīru emisijas apjomu. Ja vērtspapīru emisija pilnīgi vai daļēji netiek pārdota, par nepārdoto daļu tā tiek dzēsta pēc norēķinu pabeigšanas.
- 3.2. Vērtspapīrus, kuros paredzēts ieguldīt Finanšu un kapitāla tirgus komisijas pārvaldīto Noguldījumu garantiju fonda, Apdrošināto aizsardzības fonda Dzīvības apdrošināšanas un

Apdrošināto aizsardzības fonda pārējo apdrošināšanas sabiedrību (turpmāk - FKTK fondi) iemaksu līdzekļus, emitē papildus emisijā. Šādas vērtspapīru papildus emisijas gadījumā, Valsts kase ne vēlāk kā vienu darba dienu pirms norēķinu dienas (S-1) līdz plkst. 17.00 dod rīkojumu (LCD tas tiek iesniegts elektroniski pa e-pastu) LCD iegrāmatot papildus emisijā izlaistos vērtspapīrus, vienlaicīgi norādot rekvizītus finanšu instrumentu kontam, kurā vērtspapīri ieskaitāmi, pēc tam, kad FKTK fondi par tiem samaksājuši. Pēc rīkojuma saņemšanas, LCD šos vērtspapīrus nekavējoties iegrāmato sadalāmo vērtspapīru kontā.

- 3.3. Vērtspapīru uzskaites kārtību regulē LCD noteikumi nr.3 "Par finanšu instrumentu uzskaiti un finanšu instrumentu notikumu izpildi", kā arī citi LCD noteikumi, ciktāl šajos noteikumos nav noteikts citādi.

4. Norēķinu kārtība, veicot valsts vērtspapīru sākotnējo izvietošanu

- 4.1. Valsts vērtspapīru sākotnējās izvietošanas dienā (T dienā), pēc konkurējošās vai nekonkurējošās izsoles, vai tiešās pārdošanas rezultātu apstiprināšanas, Birža nosūta LCD norēķinu uzdevumus norēķinu veikšanai par izsolēs vai tiešajā pārdošanā (no Biržas biedru viedokļa) nopirktajiem vērtspapīriem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

- 4.2. T dienā pēc norēķinu uzdevumu saņemšanas no Biržas LCD nekavējoties pārbauda un izvērtē, vai darījumiem, par kuriem ir iesniegti norēķinu uzdevumi, ir nepieciešams apstiprinājums (piekrišana veikt norēķinus) no LCD dalībnieka, kurš atbilstoši norēķinu uzdevumā norādītajai informācijai nodrošina ar darījumu saistītos norēķinus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

- 4.3. Ja apstiprinājums ir nepieciešams, LCD nekavējoties nosūta apstiprinājuma pieprasījumu attiecīgajam LCD dalībniekam, norādot nepieciešamo apstiprinājuma veidu.

- 4.4. LCD pieprasa no LCD dalībnieka apstiprinājumu (piekrišanu veikt norēķinus) šādos gadījumos:

4.4.1.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka, ievadot uzdevumu Biržas tirdzniecības sistēmā, informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta kļūdaini un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

4.4.2.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka, ievadot uzdevumu Biržas tirdzniecības sistēmā, informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta nepilnīgi un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

4.4.3.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā LCD ir norādīts, ka uzdevuma izpildei ir nepieciešams saņemt apstiprinājumu no LCD dalībnieka, kurš ir norādīts kā norēķinu veicējs Darījumam;

4.4.4.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka ar Darījumu saistītos norēķinus nodrošinās LCD dalībnieks, kas nav tā pati juridiskā persona (Biržas biedrs), kas šo Darījumu ir noslēgusi vai reģistrējusi Biržas tirdzniecības sistēmā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

- 4.5. Līdz S-1 dienas plkst. 13 LCD dalībniekam pēc savas iniciatīvas ir tiesības noraidīt norēķinu uzdevuma izpildi šādos gadījumos:

4.5.1.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta kļūdaini un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusī Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

4.5.2.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta nepilnīgi un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusī Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

4.5.3.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta pilnā apjomā, taču tā neatbilst Darījuma puses rīkojumam (iesniegtajam uzdevumam).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.6. LCD dalībnieks, noraidot norēķinu uzdevuma izpildi pēc savas iniciatīvas, nosūta LCD attiecīgu paziņojumu. Šajā paziņojumā LCD dalībniekam ir tiesības norādīt precizētu norēķiniem nepieciešamo informāciju, par kuru LCD pieprasa apstiprinājumu šo noteikumu 4.2. -4.4. punktā noteiktajā kārtībā. Ja LCD dalībnieks ir noraidījis Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītā uzdevuma izpildi un nav norādījis precizētu norēķiniem nepieciešamo informāciju, pienākums veikt norēķinus ir Biržas biedram, kurš šo darījumu noslēdzis vai reģistrējis Biržā, un LCD pieprasa apstiprinājumu šo noteikumu 4.2.-4.4. punktā noteiktajā kārtībā LCD dalībniekam, pie kura Biržas biedram atvērts finanšu instrumentu konts.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.7. Līdz S-1 dienas plkst.16 LCD dalībnieks iesniedz LCD atbildes ziņojumu uz LCD apstiprinājuma pieprasījumu, kuru LCD ir nosūtījis LCD dalībniekam saskaņā ar šo noteikumu 4.4. punktu. Pēc atbildes ziņojuma saņemšanas LCD nekavējoties nosūta LCD dalībniekam vienu no šādiem paziņojumiem:

4.7.1.paziņojumu par piekrišanu veikt norēķinus, ja LCD dalībnieks ir piekritis veikt norēķinus;

4.7.2.paziņojumu par Biržas biedra pienākumu veikt norēķinus, ja LCD dalībnieks ir atteicies veikt norēķinus;

4.7.3.paziņojumu par kļūdaini aizpildītu ziņojumu, ja LCD dalībnieks atbildes ziņojumā kāds no laukiem ir aizpildīts kļūdaini.

4.8. Ja līdz S-1 dienas plkst.16 LCD nesaņem no LCD dalībnieka atbildi uz šo noteikumu 4.2. punktā minēto apstiprinājuma pieprasījumu, kā arī, ja LCD dalībnieks nepiekrīt veikt norēķinus vai LCD dalībnieka atbildes ziņojums ir kļūdainis, pienākums veikt norēķinus par darījumu pāriet Biržas biedram, kurš šo darījumu noslēdzis vai reģistrējis Biržā, un LCD nosūta Biržai un LCD dalībniekiem attiecīgus paziņojumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.9. Ne vēlāk kā S-1 dienā līdz plkst.17 tas LCD dalībnieks, kura naudas kontu LB izmanto, lai izpildītu cita LCD dalībnieka pirkšanas norēķinu uzdevumus, par katru pirkšanas norēķinu uzdevumam atsevišķi nosūta LCD paziņojumu par maksimālo naudas summu, kuru var izmantot, lai izpildītu cita LCD dalībnieka konkrēto pirkšanas norēķinu uzdevumu.

4.10. Ja līdz S-1 dienas plkst.17 LCD nav saņēmis no LCD dalībnieka šo noteikumu 4.9. punktā minēto paziņojumu vai saņemtais paziņojums apstiprina mazāku summu kā nepieciešams norēķinu uzdevumu izpildei, LCD par to informē Valsts kasi, Biržu un attiecīgos LCD dalībniekus (telefoniski un rakstveidā, nosūtot e-pasta vēstuli kontaktpersonai).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.11. Norēķinu uzdevumus LCD turpina izpildīt pēc tam, kad tas ir saņēmis šo noteikumu 4.9. punktā minēto paziņojumu par pietiekamu naudas summu, kuru var izmantot, lai izpildītu atlikto

pirkšanas norēķinu uzdevumu, ja vēl nav pienācis šo noteikumu 4.20. punktā noteiktais termiņš (līdz S dienas plkst. 10).

4.12. Ja LCD vēl nav uzsācis norēķinu uzdevuma izpildi, to var atcelt pēc Valsts kases iniciatīvas, ar Biržas starpniecību nosūtot LCD norēķinu uzdevuma atcelšanas paziņojumu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.13. S dienā līdz plkst.9.30 LCD dalībniekiem ir jānodrošina pietiekama naudas summa norēķinu uzdevumu izpildei atbilstošajā kontā LB. Lai veiktu norēķinus par papildus emisijā izlaistajiem FKTK fondu nopirktajiem vērtspapīriem, pietiekama naudas summa jānodrošina LCD naudas kontā LB ne vēlāk kā S dienā līdz plkst.15.

4.14. S dienā līdz plkst.9.30 LCD veic norēķinus par katru norēķinu uzdevumu atsevišķi (pēc bruto principa) un norēķinu uzdevumus izpilda to iesniegšanas secībā (pēc principa "pirmais iekšā pirmais ārā"). LCD sadalāmo vērtspapīru kontā katram norēķinu uzdevumam atsevišķi nobloķē nepieciešamo vērtspapīru skaitu un nosūta LB rīkojumu pārskaitīt naudas līdzekļus no LCD dalībnieka konta LB uz Valsts kases kontu LB. Veicot norēķinus par papildus emisijā izlaistajiem FKTK fondu nopirktajiem vērtspapīriem, LCD rīkojumu LB par naudas līdzekļu pārskaitīšanu no LCD naudas konta LB uz Valsts kases kontu LB iesniedz, tiklīdz ir saņemts LB apstiprinājums par naudas līdzekļu ieskaitīšanu LCD naudas kontā FKTK fondu nopirkto vērtspapīru apmaksai, bet ne vēlāk kā plkst.15.30.

4.15. S dienā no plkst. 9.30 līdz plkst. 10 LB, saņemot no LCD rīkojumu naudas līdzekļu pārskaitīšanai, katram rīkojumam atsevišķi pārbauda naudas līdzekļu pietiekamību LCD rīkojumā norādītajā kontā un veic šādas darbības:

4.15.1.ja naudas līdzekļu daudzums ir pietiekams, izpilda LCD rīkojumu par naudas līdzekļu pārskaitīšanu, vienlaicīgi nosūtot LCD apstiprinājumu par naudas norēķinu veikšanu;

4.15.2.ja naudas līdzekļu daudzums nav pietiekošs, nosūta LCD atteikumu veikt naudas norēķinus.

4.16. S dienā līdz plkst.10 LCD pēc apstiprinājuma par naudas norēķinu veikšanu saņemšanas no LB nekavējoties ieskaita nobloķētos vērtspapīrus attiecīgā LCD dalībnieka korespondējošā kontā LCD un nosūta LCD dalībniekiem, Valsts kasei, kā arī Biržai norēķinu veikšanas apstiprinājumus. Ja LB ir atteikusi naudas līdzekļu pārskaitījumu, valsts vērtspapīri LCD dalībnieka korespondējošā kontā LCD netiek ieskaitīti, un LCD nekavējoties nosūta LCD dalībniekam, Valsts kasei un Biržai attiecīgus paziņojumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.17. LCD dalībnieki, saņemot no LCD norēķinu veikšanas apstiprinājumu, nekavējoties veic attiecīgus grāmatojumus savā finanšu instrumentu uzskaites sistēmā.

4.18. Ja norēķini ir atlikti nepietiekama naudas daudzuma dēļ, LCD izpilda norēķinus par norēķinu uzdevumu atbilstoši šo noteikumu 4.15.-4.16. punktiem, tiklīdz LCD ir saņēmis informāciju par pietiekamu naudas līdzekļu daudzumu (telefoniski, rakstveidā no LCD dalībnieka) norēķinu uzdevuma izpildei. LCD nekavējoties nosūta LCD dalībniekiem un Biržai attiecīgus paziņojumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

4.19. Ja LCD dalībnieks nav nodrošinājis atbilstošajā kontā LB pietiekamu naudas summu par vērtspapīru pirkumu līdz S dienas plkst.13.30, tad Valsts kase pieņem lēmumu par attiecīgā norēķinu uzdevuma anulēšanu.

5. Norēķinu kārtība, veicot valsts vērtspapīru atpirkšanu

5.1. Vērtspapīru atpirkšanas dienā (T dienā) pēc konkurējošās izsoles vai tiešās pārdošanas rezultātu apstiprināšanas Birža nosūta LCD informāciju norēķinu veikšanai par izsolē vai tiešajā atpirkšanā (no Biržas biedru viedokļa) pārdotajiem vērtspapīriem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.2. T dienā pēc norēķinu uzdevumu saņemšanas no Biržas LCD nekavējoties pārbauda un izvērtē, vai darījumiem, par kuriem ir iesniegti norēķinu uzdevumi, ir nepieciešams apstiprinājums (piekrišana veikt norēķinus) no LCD dalībnieka, kurš atbilstoši norēķinu uzdevumā norādītajai informācijai nodrošina ar darījumu saistītos norēķinus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.3. Ja apstiprinājums ir nepieciešams, LCD nekavējoties nosūta apstiprinājuma pieprasījumu attiecīgajam LCD dalībniekam, norādot nepieciešamo apstiprinājuma veidu.

5.4. LCD pieprasa no LCD dalībnieka apstiprinājumu (piekrišanu veikt norēķinus) šādos gadījumos:

5.4.1.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka, ievadot uzdevumu Biržas tirdzniecības sistēmā, informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta kļūdaini un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

5.4.2.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka, ievadot uzdevumu Biržas tirdzniecības sistēmā, informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta nepilnīgi un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

5.4.3.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā LCD ir norādīts, ka uzdevuma izpildei ir nepieciešams saņemt apstiprinājumu no LCD dalībnieka, kurš ir norādīts kā norēķinu veicējs Darījumam;

5.4.4.ja Biržas iesniegtajā norēķinu uzdevumā ir norādīts, ka ar darījumu saistītos norēķinus nodrošinās LCD dalībnieks, kas nav tā pati juridiskā persona (Biržas biedrs), kas šo darījumu ir noslēgusi vai reģistrējusi Biržas tirdzniecības sistēmā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.5. Līdz S-1 dienas plkst.13 LCD dalībniekam pēc savas iniciatīvas ir tiesības noraidīt norēķinu uzdevuma izpildi, šādos gadījumos:

5.5.1.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta kļūdaini un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

5.5.2.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta nepilnīgi un līdz ar to norēķiniem nepieciešamo informāciju ir papildinājusi Birža, ņemot vērā Biržas biedra norādīto informāciju par minētajā gadījumā izmantojamo norēķinu veicēju;

5.5.3.ja Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītajā uzdevumā informācija par norēķinu veicēju bija ievadīta pilnā apjomā, taču tā neatbilst Darījuma puses rīkojumam (iesniegtajam uzdevumam).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.6. LCD dalībnieks, noraidot norēķinu uzdevuma izpildi pēc savas iniciatīvas, nosūta LCD attiecīgu paziņojumu. Šajā paziņojumā LCD dalībniekam ir tiesības norādīt precizētu norēķiniem nepieciešamo informāciju, par kuru LCD pieprasa apstiprinājumu šo noteikumu 5.2. - 5.4.punktā noteiktajā kārtībā. Ja LCD dalībnieks ir noraidījis Biržas tirdzniecības sistēmā ievadītā uzdevuma izpildi un nav norādījis precizētu norēķiniem nepieciešamo informāciju, LCD pieņem, ka

pienākums veikt norēķinus ir Biržas biedram, kurš šo darījumu noslēdzis vai reģistrējis Biržā, un LCD pieprasa apstiprinājumu šo noteikumu 5.2.-5.4.punktā noteiktajā kārtībā LCD dalībniekam, pie kura Biržas biedram atvērts finanšu instrumentu konts.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.7. Līdz S-1 dienas plkst.16 LCD dalībnieks iesniedz LCD atbildes ziņojumu uz apstiprinājuma pieprasījumu, kuru LCD ir nosūtījis LCD dalībniekam saskaņā ar šo noteikumu 5.2.punktu. Pēc atbildes ziņojuma saņemšanas LCD nekavējoties nosūta LCD dalībniekam vienu no šādiem paziņojumiem:

5.7.1.paziņojumu par piekrišanu veikt norēķinus, ja LCD dalībnieks ir piekritis veikt norēķinus;

5.7.2.paziņojumu par Biržas biedra pienākumu veikt norēķinus, ja LCD dalībnieks ir atteicies veikt norēķinus;

5.7.3.paziņojumu par kļūdaini aizpildītu ziņojumu, ja LCD dalībnieka atbildes ziņojumā kāds no laukiem ir aizpildīts kļūdaini.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.8. Ja līdz S-1 dienas plkst.16 LCD nesaņem no LCD dalībnieka atbildi uz šo noteikumu 5.2. punktā minēto apstiprinājuma pieprasījumu, kā arī, ja LCD dalībnieks nepiekrīt veikt norēķinus vai LCD dalībnieka atbildes ziņojums ir kļūdainis, pienākums veikt norēķinus par darījumu pāriet Biržas biedram, kurš šo darījumu noslēdzis vai reģistrējis Biržā, un LCD nosūta Biržai un LCD dalībniekiem attiecīgus paziņojumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.9. S-1 dienā plkst.16.30 LCD pārbauda, vai LCD dalībnieku korespondējošos kontos ir pietiekams skaits vērtspapīru norēķinu veikšanai par katru Darījumu atsevišķi S dienā. Ja vērtspapīru skaits nav pietiekams, LCD informē (telefoniski, rakstveidā) attiecīgo LCD dalībnieku par pārdošanas norēķinu uzdevumiem, kuru izpildei nav pietiekams skaits valsts vērtspapīru un norāda, cik valsts vērtspapīru nepietiek.

5.10. LCD dalībnieks var izmantot vienkāršo (beznaudas) finanšu instrumentu pārvedumu (ziņojums 50), lai nodrošinātu savā korespondējošā kontā LCD pietiekamu skaitu valsts vērtspapīru norēķinu veikšanai par katru darījumu atsevišķi S dienā.

5.11. Ja LCD vēl nav uzsācis norēķinu uzdevuma izpildi, to var atcelt pēc Valsts kases iniciatīvas, ar Biržas starpniecību nosūtot LCD norēķinu uzdevuma atcelšanas paziņojumu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

5.12. Ne vēlāk kā līdz S dienas plkst.9 LCD dalībniekam ir pienākums nodrošināt norēķiniem nepieciešamo valsts vērtspapīru skaitu savā korespondējošā kontā LCD.

5.13. Ne vēlāk kā līdz S dienas plkst. 9.30 Valsts kasei ir pienākums ieskaitīt valsts vērtspapīru atpirkšanai nepieciešamo naudas daudzumu LCD naudas kontā LB.

5.14. S dienā no plkst.9.00 līdz plkst.9.30 LCD norēķinu uzdevumu iesniegšanas secībā (ievērojot principu "pirmais iekšā pirmais ārā") vēlreiz pārbauda vērtspapīru pietiekamību LCD dalībnieku korespondējošajos kontos LCD katram norēķinu uzdevumam atsevišķi un veic šādas darbības:

5.14.1.ja ir pietiekams vērtspapīru skaits, nobloķē vērtspapīrus;

5.14.2.ja vērtspapīru skaits nav pietiekams, atliek norēķinu uzdevuma izpildi un nekavējoties nosūta LCD dalībniekam, Valsts kasei un Biržai attiecīgus paziņojumus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

- 5.15. Norēķinu uzdevumus, kuru izpilde ir atlikta nepietiekama vērtspapīru skaita dēļ, LCD turpina izpildīti atbilstoši šo noteikumu 5.12. un 5.14.punktam, tiklīdz LCD dalībnieks ir nodrošinājis pietiekamu vērtspapīru skaitu norēķinu uzdevuma izpildei un ja vēl nav pienācis šo noteikumu 5.21.punktā noteiktais termiņš.
- 5.16. S dienā līdz plkst. 9.30 LCD nosūta LB rīkojumu pārskaitīt naudas līdzekļus no LCD naudas konta LB uz LCD dalībnieku norādītajiem kontiem LB.
- 5.17. S dienā no plkst. 9.30 līdz plkst. 10 LB, saņemot no LCD rīkojumu naudas līdzekļu pārskaitīšanai, katram rīkojumam atsevišķi pārbauda naudas līdzekļu pietiekamību LCD naudas kontā un veic šādas darbības:
- 5.17.1.ja naudas līdzekļu daudzums ir pietiekams, izpilda LCD rīkojumu par naudas līdzekļu pārskaitīšanu, vienlaicīgi nosūtot LCD apstiprinājumu par naudas norēķinu veikšanu;
- 5.17.2.ja naudas līdzekļu daudzums nav pietiekošs, nosūta LCD atteikumu veikt naudas norēķinus.
- 5.18. S dienā līdz plkst.10 LCD pēc apstiprinājuma par naudas norēķinu veikšanu saņemšanas no LB, nekavējoties, ieskaita nobloķētos vērtspapīrus Valsts kases norādītā kontā un nosūta LCD dalībniekiem, Valsts kasei, kā arī Biržai norēķinu veikšanas apstiprinājumus. Ja LB ir atteikusi naudas līdzekļu pārskaitījumu, vērtspapīri Valsts kases norādītajā kontā netiek ieskaitīti, un LCD nekavējoties nosūta LCD dalībniekam, Valsts kasei un Biržai attiecīgus paziņojumus.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 5.19. LCD dalībnieki, saņemot no LCD norēķinu veikšanas apstiprinājumu, nekavējoties veic attiecīgus grāmatojumus savā finanšu instrumentu uzskaites sistēmā.
- 5.20. Ja norēķini ir atlikti nepietiekama naudas daudzuma dēļ, LCD izpilda norēķinus par norēķinu uzdevumu atbilstoši šo noteikumu 5.16. - 5.18. punktiem, tiklīdz LCD ir saņēmis informāciju par pietiekamu naudas līdzekļu daudzumu norēķinu uzdevuma izpildei. LCD nekavējoties nosūta Valsts kasei, LCD dalībniekiem un Biržai attiecīgus paziņojumus.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 5.21. Ja līdz S dienas plkst. 13.30 LCD dalībnieks nav nodrošinājis korespondējošā kontā LCD pietiekamu skaitu vērtspapīru norēķinu uzdevuma izpildei vai Valsts kase nav ieskaitījusi LCD naudas kontā LB pietiekamu naudas summu par vērtspapīru atpirkšanu, tad Valsts kase pieņem lēmumu par attiecīgā norēķinu uzdevuma anulēšanu, kuru ar Biržas starpniecību iesniedz LCD.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)
- 5.22. Ja S dienā līdz plkst. 9 Biržas biedrs ar LCD dalībnieka starpniecību nav nodrošinājis pietiekamu vērtspapīru apjomu savā vērtspapīru korespondējošajā kontā LCD, lai varētu izpildīt atpirkšanas uzdevumu, tad Valsts kase par pārkāpumiem sagatavo aktu, kurā norāda Biržas biedra nosaukumu, vērtspapīru izsoles vai tiešās atpirkšanas datumu, vērtspapīru ISIN kodu, apjomu, ko Biržas biedrs bija apņēmis pārdot, kā arī aprēķina līgumsodu.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

6. Ar valsts vērtspapīru norēķiniem saistītie grāmatojumi

- 6.1. Saņemot Biržas paziņojumu par veikto darījumu, LCD dalībnieks grāmatojumus neveic. Lai nodrošinātu vērtspapīru pietiekamību norēķinu brīdī, LCD dalībniekam ir tiesības nobloķēt

norēķinu izpildei nepieciešamo vērtspapīru skaitu pārdevēja finanšu instrumentu kontā un norēķinu izpildei nepieciešamo naudas daudzumu pircēja naudas kontā.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti 2009. gada 11. februārī un stājas spēkā 2009. gada 13. februārī)

6.2. LCD dalībnieks nodrošina, ka laika posmā no T dienas līdz S dienai tam ir pieejama informācija par norēķinu veikšanai nepieciešamajām naudas un vērtspapīru pozīcijām, ja tādas S dienā var izveidoties.

6.3. S dienā LCD dalībnieks, saņemot paziņojumu no LCD par norēķinu uzdevuma izpildi, veic grāmatojumus savā finanšu instrumentu un saistītajā naudas uzskaites sistēmā ar tās pašas dienas datumu, kad norēķinu uzdevums ir izpildīts LCD.

6.4. Saņemot no LCD paziņojumu par atliktajiem norēķiniem, LCD dalībnieks grāmatojumus neveic.

7. Fiksētā ienākuma izmaksa

7.1. Fiksētā ienākuma izmaksa notiek Valsts kases iepriekš noteiktos fikstā ienākuma maksājuma datumos.

7.2. Valsts kase visu fikstā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu ieskaita LCD naudas kontā LB ne vēlāk kā līdz maksājuma datuma plkst. 11.

7.3. LCD dalībnieks, pie kura Valsts kasei ir atvērts finanšu instrumentu konts, fikstā ienākuma maksājuma dienā līdz plkst. 9.30 paziņo LCD Valsts kases turējumā esošo valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru skaitu vai nominālvērtību apjomu fikstā ienākuma maksājuma dienā plkst.8 no rīta. Attiecīgi Valsts kase LCD kontā LB ieskaita naudas summu, kas samazināta par daļu, kas būtu izmaksājama pašai Valsts kasei. LCD, pārskaitot fikstā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu LCD dalībniekam, pie kura Valsts kasei ir atvērts finanšu instrumentu konts, to samazina par daļu, kas būtu izmaksājama Valsts kasei.

7.4. Ja Valsts kase noteiktajā termiņā ieskaita LCD kontā visu fikstā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu, tad LCD nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz fikstā ienākuma maksājuma dienas plkst.14 pārskaita naudu LCD dalībniekiem, atbilstoši korespondējošajos kontos esošajam attiecīgo valsts vērtspapīru skaitam vai nominālvērtību apjomam fikstā ienākuma maksājuma dienā plkst.8 no rīta.

7.5. Ja Valsts kase noteiktajā termiņā neieskaita LCD kontā fikstā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu vai ieskaita tikai tās daļu, tad LCD par to nekavējoties informē LCD dalībniekus (rakstveida) un pēc tam, kad Valsts kase ir ieskaitījusi LCD kontā visu fikstā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu, pārskaita to LCD dalībniekiem, ievērojot šo noteikumu 7.2. un 7.4.punktā noteiktos laika intervālus. Ja Valsts kase līdz plkst. 14 LCD kontā ieskaitījusi tikai daļu izmaksājamās naudas summas, LCD to tajā pašā dienā atskaita atpakaļ Valsts kasei un pārceļ fikstā ienākuma izmaksu uz nākamo darba dienu.

7.6. LCD dalībnieks, nekavējoties pēc naudas saņemšanas no LCD, bet ne vēlāk kā līdz maksājuma datuma beigām fikseto ienākumu ieskaita vērtspapīru īpašnieka un personas, kuras turējumā atrodas vērtspapīri, naudas kontā atbilstoši finanšu instrumentu kontā esošajam vērtspapīru skaitam vai nominālvērtību apjomam uz fikstā ienākuma aprēķina brīdi (Valsts kases noteiktā procentu ienākuma izmaksas dienas plkst. 8 no rīta). LCD dalībniekam nav tiesību bez iemesla aizturēt fikstā ienākuma izmaksu vērtspapīru īpašniekiem un personām, kuru turējumā atrodas vērtspapīri.

- 7.7. Ja naudas summa, kas izmaksājama par vienu vērtspapīru, ir noteikta ar precizitāti līdz santīma daļām, tad LCD pārskaita LCD dalībniekam fiksētā ienākuma maksājumos izmaksājamo naudas summu, saskaņā šo noteikumu 8.8.punktā aprakstīto algoritmu. LCD dalībnieks izmaksājamo naudas summu vērtspapīru īpašniekam pārskaita saskaņā ar šo noteikumu 8.8.punktā aprakstīto algoritmu.
- 7.8. Ja fiksētais ienākums netiek pārskaitīts Valsts kases noteiktajā fiksētā ienākuma izmaksas datumā, tad jebkuras vērtspapīru īpašnieku izmaiņas pēc fiksētā ienākuma aprēķina datuma neietekmē personu tiesības saņemt fiksēto ienākumu.

8. Nominālvērtības izmaksa un vērtspapīru dzēšana

- 8.1. Nominālvērtības izmaksa un vērtspapīru dzēšana notiek vienlaicīgi, Valsts kases iepriekš noteiktos datumos.
- 8.2. Valsts kase visu nominālvērtībās izmaksājamo naudas summu ieskaita LCD naudas kontā LB ne vēlāk kā līdz vērtspapīru dzēšanas datuma plkst. 11.
- 8.3. LCD dalībnieks, pie kura Valsts kasei ir atvērts finanšu instrumentu konts, vērtspapīru dzēšanas dienā līdz plkst. 9.30 paziņo LCD par Valsts kases turējumā esošo vērtspapīru skaitu vai nominālvērtību apjomu, attiecīgi Valsts kase LCD kontā ieskaita naudas summu, kas samazināta par daļu, kas būtu izmaksājama pašai Valsts kasei. LCD, pārskaitot nominālvērtībās izmaksājamo naudas summu LCD dalībniekam, pie kura Valsts kasei ir atvērts finanšu instrumentu konts, to samazina par daļu, kas būtu izmaksājama Valsts kasei.
- 8.4. Ja Valsts kase vērtspapīru dzēšanas datumā līdz plkst.11 ieskaita LCD kontā visu nominālvērtībās izmaksājamo naudas summu, tad LCD nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz dzēšanas datuma plkst. 14 pārskaita naudu LCD dalībniekiem, atbilstoši korespondējošajos kontos esošajam attiecīgo valsts vērtspapīru skaitam uz aprēķina brīdi (maksājuma datuma plkst. 8 no rīta). LCD pēc izmaksājamās naudas summas pārskaitīšanas LCD dalībniekiem, nekavējoties dzēš valsts vērtspapīru emisiju LCD finanšu instrumentu uzskaites sistēmā.
- 8.5. Ja Valsts kase noteiktajā termiņā neieskaita LCD kontā nominālvērtībās izmaksājamo naudas summu vai ieskaita tikai tās daļu, tad LCD par to nekavējoties informē LCD dalībniekus (rakstveidā) un pēc tam, kad Valsts kase ir ieskaitījusi LCD kontā visu vērtspapīru dzēšanai izmaksājamo naudas summu, pārskaita to LCD dalībniekiem, ievērojot šo noteikumu 8.2. un 8.4.punktā noteiktos laika intervālus. LCD pēc nominālvērtībās izmaksājamās naudas summas pārskaitīšanas LCD dalībniekiem, nekavējoties dzēš valsts vērtspapīru emisiju LCD finanšu instrumentu uzskaites sistēmā. Ja Valsts kase līdz plkst. 14 LCD kontā ieskaitījusi tikai daļu nominālvērtībās izmaksājamās naudas summas, LCD to tajā pašā dienā atskaita atpakaļ Valsts kasei un pārceļ nominālvērtību izmaksu un vērtspapīru dzēšanu uz nākamo darba dienu.
- 8.6. LCD dalībnieks, nekavējoties pēc naudas saņemšanas no LCD, bet ne vēlāk kā līdz dzēšanas datuma beigām, nominālvērtībās izmaksājamo naudas summu ieskaita vērtspapīru īpašnieka un personas, kuras turējumā atrodas vērtspapīri, naudas kontā atbilstoši finanšu instrumentu kontā esošajam vērtspapīru skaitam uz aprēķina brīdi. LCD dalībniekam nav tiesību bez iemesla aizturēt nominālvērtības izmaksu vērtspapīru īpašniekiem un personām, kuru turējumā atrodas vērtspapīri. LCD dalībnieks pēc rīkojuma par nominālvērtības izmaksu saņemšanas no LCD un nominālvērtības izmaksas vērtspapīru īpašniekiem un personām, kuru turējumā atrodas vērtspapīri, nekavējoties dzēš valsts vērtspapīru emisiju savā finanšu instrumentu uzskaites sistēmā.

- 8.7. Ja naudas summa, kas izmaksājama par vienu vērtspapīru, ir noteikta ar precizitāti līdz santīma daļām, tad LCD pārskaita LCD dalībniekam izmaksājamo naudas summu, saskaņā šo noteikumu 8.8. punktā aprakstīto algoritmu. LCD dalībnieks izmaksājamo naudas summu vērtspapīru īpašniekam pārskaita saskaņā ar šo noteikumu 8.8. punktā aprakstīto algoritmu.
- 8.8. Noapaļota tiek tikai galējā vērtspapīru īpašniekam izmaksājamā naudas summa. Tā kā izmaksāt naudas summu var tikai latos un santīmos, tad santīmu daļas no 0.50 un vairāk santīmiem tiek noapaļotas līdz 1 santīmam, bet, ja mazāk par 0.50 santīmiem, tad santīma daļas tiek atmestas. Ja apaļošanas rezultātā jāpiemaksā naudas summa, to LCD un LCD dalībnieks dara uz sava rēķina. Ja apaļošanas rezultātā naudas summa paliek pāri, tā paliek LCD un LCD dalībnieka rīcībā.

9.Vērtspapīru dzēšana pirms termiņa

- 9.1. Pirms termiņa iespējams dzēst tikai tos vērtspapīrus, kuri uz pirmstermiņa dzēšanas datumu ir Valsts kases turējumā.
- 9.2. Ja Valsts kase paredzējusi pirms termiņa dzēst sev piederošos vērtspapīrus, tā ne vēlāk kā 10 darba dienas pirms noteiktā pirmstermiņa dzēšanas datuma iesniedz LCD rīkojumu dzēst vērtspapīrus, norādot ISIN kodu, dzēšanas datumu, dzēšamo vērtspapīru nominālvērtību apjomu, kā arī LCD dalībnieku, pie kura Valsts kasei atvērta finanšu instrumentu konts un no kura korespondējošā konta LCD vērtspapīri dzēšami. LCD par pirmstermiņa dzēšanu nekavējoties informē LCD dalībniekus, norādot ISIN kodu, pirmstermiņa dzēšanas datumu un dzēšamo vērtspapīru nominālvērtību apjomu.
- 9.3. Pirmstermiņa dzēšanas datumā LCD dzēš Valsts kases norādītājā korespondējošā kontā LCD vērtspapīrus un nosūta attiecīgajam LCD dalībniekam, pie kura Valsts kasei atvērta finanšu instrumentu konts, paziņojumu par vērtspapīru dzēšanu. Pamatojoties uz LCD paziņojumu, attiecīgais LCD dalībnieks dzēš vērtspapīrus savā finanšu instrumentu uzskaites sistēmā.

10.Noslēguma noteikumi

- 10.1. Noteikumi stājas spēkā ar 2005. gada 1. jūliju.
- 10.2. Ar šo Noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē 2004.gada 23.janvārī apstiprinātie LCD noteikumi nr.13 "Par finanšu instrumentu operāciju veikšanas kārtību starp LCD un Latvijas Banku".